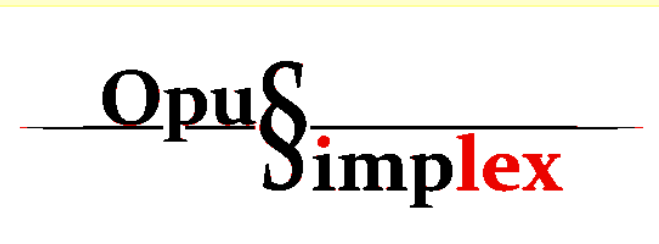


Munkajogi aktualitások 2015

Előadó: dr. Kártyás Gábor
gabor.kartyas@opussimplex.com



Egyenlőtlen munkaidő-beosztás, munkaidőkeret

A munkaidő beosztása

- **Annak meghatározása, a mv mikor teljesíti munkavégzési kötelezettségét**
- Munkáltató joga!
- **Egy héttel előre, egy hét vonatkozásában közölni kell!**
 - DE: előre nem látható körülmény miatt 4 nappal korábban is módosítható
 - DE: KSZ eltérhet hátrányosan is
- **Osztott/osztatlan**
- **Egyenlő/egyenlőtlen**

Egyenlőtlen munkaidő-beosztás: A munkaidőkeret

- Munkaidő-szervezési módszer, egyenlőtlen munkaerő-igény esetére
- Munkáltató döntése alapján max. 4 hónapos lehet
- Heti munkavégzés maximumára vonatkozó mértéket (48/72 óra) csak a munkaidőkeret tartama alatt kell betartani
- Heti pihenőidő egyenlőtlenül is beosztható

A munkaidőkeret – példa 1.

H	K	SZ	CS	P	SZO	V	Össz.
12	12	12	12	12	Pih.nap	Pih.nap	60
12	12	12	12	12	Pih.nap	Pih.nap	60
8	8	8	8	4	Pih.nap	Pih.nap	36
8	8	8	8	4	Pih.nap	Pih.nap	36

- Heti átlag: max. 48 h, naponta max. 12 h
- Amíg nem „fogy el” a beosztható munkaidő, addig nincs rendkívüli munka
- DE: a heti 40 h feletti rész rendkívüli munka!
- Napi min. 4 óra, vagy „szabadnap”

A munkaidőkeret – példa 2.

Ha nincs munkaidőkeret:

	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	Össz.
Szerződés szerinti	8	8	8	8	8	PN	PN	40
Beosztás szerinti	9	8	10	8	5	PN	PN	40
Állásidő	0	0	0	0	3	PN	PN	3
Rendkívüli munkavégzés	1	0	2	0	0	PN	PN	3

Ha van munkaidőkeret

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	Össz.
12	12	12	12	0	PN	PN	48
12	12	12	12	0	PN	PN	48
8	8	8	4	4	PN	PN	32
8	8	8	4	4	PN	PN	32

- Rugalmas beosztás – nincs állásidő!
- Nincs rendkívüli munkavégzés!

Heti pihenőidő összevonása

- Átlagban heti 2 napnak kell lennie!
- 6 nap munkavégzés után 1 pihenőnap kiadása kötelező (kivételekkel)
- Havi 1 vasárnap kötelező

H	K	SZ	CS	P	SZO	V	Össz.
10	10	11	9	10	Pih.	Pih.	50
8	8	10	10	12	12	Pih.	60
8	8	8	6	Pih.	Pih	Pih.	30
4	4	4	4	4	Pih	Pih.	20

Rendkívüli munkavégzés

- a munkaidő-beosztástól eltérő,
 - a munkaidőkereten felüli,
 - az elszámolási időszak alkalmazása esetén az ennek alapjául szolgáló heti munkaidőt meghaladó munkaidő,
 - az ügyelet tartama.
-
- **Összesen évi 250 óra, KSZ: 300 óra lehet!**
 - **Mv kérésére írásban kell elrendelni**

Elszámolás

egyenlőtlen munkaidő-beosztásban

- **Havibér:** beosztás szerinti munkaidőtől függetlenül a havi alapbér jár
- **Órabér:** eltérő megállapodás hiányában az adott hónapban irányadó általános munkarend szerinti munkanapok száma és a napi munkaidő alapján
- Munkaidőkeret/elszámolási időszak végén: összevetés a teljesített munkaidővel:
 - Ha kevesebb bér: következő bérrel ki kell fizetni
 - Ha több bér: előlegként levonható
- Következő havi munkabérrel együtt tájékoztatás

Kötetlen munkarend

Kötetlen munkarend

- **Amikor a munkavállaló osztja be a saját munkaidejét**
- A munkaidő-beosztás joga írásban átengedhető a **munka önálló megszervezésére** tekintettel
- „A munkarend kötetlen jellegét nem érinti, ha a munkavállaló a munkaköri feladatok egy részét sajátos jellegüknél fogva meghatározott időpontban vagy időszakban teljesítheti.”
 - Nincsenek beosztási szabályok!
 - Csak a szabadságot kell nyilvántartani

A szabadság kiadása, elszámolóása

Szabadság

- 2015-től a keresőképtelenség teljes tartama szabadságra jogosító idő (nem csak a 30 napot meg nem haladó tartama)
- **Apai pótszabadság** megtérítéséről új Korm. rendeletek:
 - Mt.: 350/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet
 - Közsféra: 351/2014. (XII.29.) Korm. rendelet
- Október-november: kiemelt hatósági célvizsgálat!

Szabadság - időarányosítás

- **Csak akkor alkalmazható, ha a munkaviszony év közben keletkezik, vagy szűnik meg**
- Alap- és pótszabadságok együttes összegére
- Nem alkalmazható, ha pótszabadságra való jogosultság keletkezik, vagy szűnik meg év közben
 - Pl. gyermek születése dec. 30-án, fogyatékosági támogatás elvesztése febr. 1.-jével

A szabadság kiadása a tárgyév után

- **A felek megállapodása alapján van rá lehetőség:**
 - az életkori pótszabadságot lehet átvinni
 - minden naptári évben külön meg kell állapodni
- Kollektív szerződés is csak a munkavállaló javára térhet el

Szabadság kiadása a tárgyévet követően – egyéb esetek

- **Tárgyévben kiadott, ha a következő évre max. 5 nap „átnyúlik”**
- **Esedékességet követő év március 31-ig:**
 - a mviszony okt. 1-jén vagy azt követően kezdődött
 - kivételesen fontos gazdasági érdek, vagy a munkáltató működését közvetlenül és súlyosan érintő ok esetén, KSZ alapján
- **Munkavállaló oldalán felmerült ok miatt**
 - az ok megszűnésétől számított 60 napon belül

Megváltás: csak a m.viszony megszűnése esetén!

Szabadság: óra vagy nap?

- Csak a beosztás szerinti m.napra adható ki!
- Egyenlőtlen munkaidő–beosztás esetén választási lehetőség, adott évre:
 - A) „Régi rendszer”, elszámolás napban:
 - A hét minden napja munkanapnak számít, kivéve a munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot.
 - elszámolás és nyilvántartás munkanapban
 - 1 munkanap = a napi munkaidő

Szabadság: óra vagy nap?

B) „Új rendszer”, elszámolás órában:

- a munkavállaló a munkaidő-beosztással azonos tartamra mentesül rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól.
- a kiadott szabadságot ezzel egyező óraszámban kell elszámolni és nyilvántartani.

A szabadság elszámolás két módja

	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	Össz.
Napi munkaidő	8	8	8	8	8	PN	PN	40
Beosztás szerint	12	4	4	12	8	PN	PN	40
Megvalósult	SZ	SZ	SZ	12	8	PN	PN	
A) Elszámolás munkanapban	8	8	8	12	8	PN	PN	44 óra és 3 nap SZ
B) Elszámolás órában	12	4	4	12	8	PN	PN	40 óra és 2,5 nap SZ

A kötelező részmunkaidő kisgyermekeseknek

Kötelező részmunkaidő kisgyermekeseknek

- Mv. kérelmére kötelező
- **a munkaidőt napi 4 órára** (az általános teljes napi munkaidő felére) **csökkenteni,**
- ha gyermeke 3 éves koráig ezt kéri
- **három vagy több gyermeket nevelő mv.** esetén a gyermek 5 éves koráig

Három vagy több gyermeket nevelő munkavállaló

- Aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint szülőként legalább három gyermekre tekintettel
 - a) családi pótlékra jogosult és gyedben vagy gyesben részesült vagy részesül, vagy
 - b) gyermeknevelési támogatásban részesült vagy részesül.

A kötelező bérpótlékok

Megállapodási lehetőségek a bérpótlékok körében

- Minden szabálytól el lehet térni KSZ-ben
- A bérpótlékok számítási alapja: eltérő megállapodás hiányában az egy órára járó alapbér (havi alapbér/174)
- **Munkaszerződésben havi átalány:**
 - Bármely bérpótlék helyett
 - Készenlét/ügyelet díjazása helyett
- **MSZ alapján alapbérbe építhető:**
 - Vasárnapi, munkaszüneti napi pótlék
 - Műszakpótlék, éjszakai pótlék

Vasárnapi pótlék – 50%

- **Rendes munkaidőre:** ha a munkavállaló vasárnap rendes munkaidőben történő munkavégzésre kizárólag az alábbi jogcímeken kötelezhető:
 - a több műszakos tevékenység keretében,
 - a készenléti jellegű munkakörben,
 - kereskedelmi jellegű tevékenységet folytató munkáltatónál dolgozik
- **Rendkívüli munkaidőre:**
 - A fenti 3 esetben (nincs kizárólagosság?)
 - Ha rendes munkaidő nem lenne beosztható

Munkaszüneti napi pótlék – 100%

- **Ha e napon munkát végez (nem csak rendes munkaidőben!)**
 1. a rendeltetése folytán e napon is működő munkáltatónál vagy munkakörben,
 2. az ideényjellegű,
 3. a megszakítás nélküli,
 4. társadalmi közszükségletet kielégítő, vagy külföldre történő szolgáltatás nyújtásához - a szolgáltatás jellegéből eredően - e napon szükséges munkavégzés esetén,
 5. külföldön történő munkavégzés során
- **Rendkívüli munkaidőben további pótlék: 100%, vagy 50% és szabadidő**

Éjszakai pótlék – 15%

- Éjszakai időszakban történő munkavégzésnél
- 22-06 óra között, ha az 1 órát meghaladja
 - Időszaktól KSZ csak a munkavállaló javára térhet el
- Csak ha nem jár műszakpótlék

Műszakpótlék – 30%

- **Többműszakos mrend:** ha a munkáltató heti **üzemelési ideje** a 80 órát eléri - rugalmasabb munkaidő szabályok alkalmazhatók
- **Műszakpótlékra való jogosultság:**
 - a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik,
 - a 18-06 óra közötti időszak jogosít pótlékra
 - Rendszeres változás: havonta a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja a munkanapok legalább 1/3-a esetében eltér, valamint a legkorábbi és a legkésőbbi kezdési időpont között legalább 4 óra eltérés van

Rendkívüli munkavégzés pótléka

- **A rendes munkaidőre járó díjazáson felül!**
- **50%, vagy megállapodás alapján: alapbérrel díjazott szabadidő jár:**
 - a) a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben,
 - b) a munkaidőkereten vagy az elszámolási időszakon felül végzett munka esetén.
- **100%, vagy megállapodás alapján 50% és másik pihenőnap jár:**
 - Heti pihenőnapon (pihenőidőben), munkaszüneti napon elrendelt

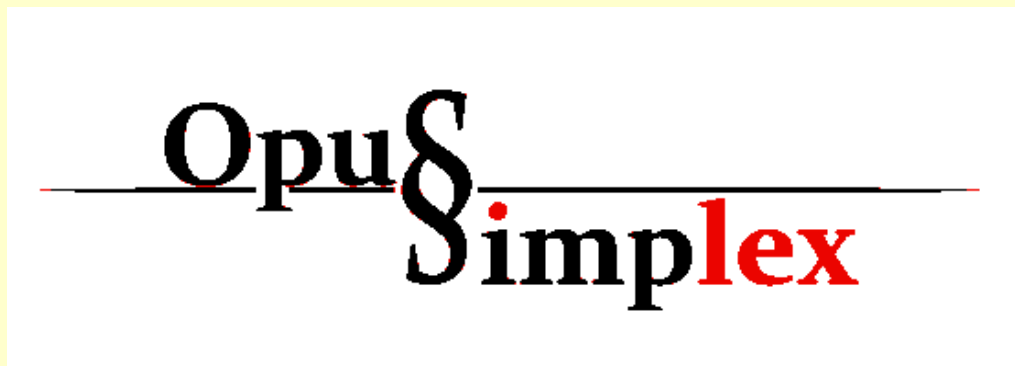
Rendkívüli munkavégzés pótléka

- **A szabadidő kiadása:**
 - az elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzést követő hónapban,
 - egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak végéig
 - munkaidőkereten felül végzett munka esetén a következő munkaidőkeret végéig
 - a felek megállapodása alapján a tárgyévet követő év december 31. napjáig

A készenlét és az ügyelet díjazása

- **20%, illetve 40% pótlék jár**
- **Ügyeletnél 50%, ha a munkavégzés ideje nem mérhető**
- **Munkavégzés esetén járnak a további pótlékok is!**
 - 50% rendkívüli pótlék mindig jár! (munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőnek minősül)

Köszönöm a figyelmet!



Egyszerűen a munkajogról

Opus Simplex Tanácsadási és Képzési Szolgáltató Kft.

1071 Budapest Peterdy utca 31. fsz. 1–2.

Tel: +36 70 452 5110

www.opussimplex.com